

Сьогодні
14.10.2024

Урок №25

Джерела українських фразеологізмів

Мета: поглиблювати знання учнів про фразеологізми, їх джерела; формувати вміння використовувати в мовленні прислів'я, приказки, крилаті вирази, афоризми як різновиди фразеологізмів, виховувати учнів у дусі народної моралі.

Уже дзвінок нам дав сигнал:
Працювати час настав.
Тож і ми часу не гаймо,
Роботу швидше починаймо.

**Хто прийшов із
гарним настроєм
— рукою махніть.**

**Хто чує мене —
ГОЛОВОЮ КИВНІТЬ.**

**Хто бачить мене
— прошу, оком
моргніть.**

**Хто найвеселіший
— ви всім
усміхніться.**

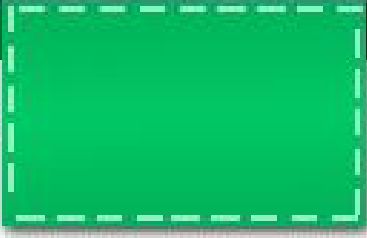

Запишіть сьогоднішню дату

Класна робота

дрàтва, цвях

ЦВЯХ - металевий або дерев'яний загострений стержень, який використовується для прикріплення, скріплення частин чогонбудь або для підвішування чогось.

ДРА́ТВА - міцна просмолена або навощена нитка, якою шиють взуття, шкіряні вироби і т. ін.

Вправа 147. Визначте, між ким відбувається діалог. Підкресліть фразеологізми. Висловіть припущення про джерела цих фразеологізмів

— На що скаржитесь?

— Та на все. Язик став, як підошва, у горлі наче хто цвяхи позабивав, у животі наче дратвою стягнуло. Очі наче клеєм налиті, у вухах мов шилом штрикає, а самого наче хто на копил натягнув (з книжки «Україна сміється»).

?

1. Чому в мові виникають фразеологізми? Хто їх створює?
Що є поштовхом до появи їх?
2. Для чого потрібні фразеологізми?

Відповідно до запитань
сформулюйте особисті цілі.

Вправа 148. Ознайомтеся зі змістом таблиці. Розкажіть про джерела фразеологізмів, доповнюючи відповідь прикладами

Джерела фразеологізмів

Спостереження за вчинками людей, родинними стосунками, побутом	<i>з молоком матері</i>
Спостереження за світом природи	<i>мов заячий хвіст, як вітром здуло</i>
Професійна діяльність	<i>на живу нитку, кинути якір</i>
Антична міфологія	<i>нитка Аріадни, ахіллесова п'ята</i>
Біблія	<i>око за око, агнець Божий</i>
Усна народна творчість	<i>як Пилип з конопель</i>
Історія	<i>іду на Ви</i>
Художня література	<i>воювати з вітрянками</i>
Вислови відомих людей	<i>Світ ловив мене та не спіймав (Г.Сковорода). Без надії сподіваюсь (Леся Українка).</i>
Запозичення з інших мов	<i>nota bene (зауваж)</i>

Вправа 149. Поясніть значення фразеологізмів. Запишіть їх у такій послідовності: I група: кравецькі, спортивні; II група: рибальські, мисливські

I - З нічийним рахунком, як з голочки, на живу нитку, не ликом шитий, білими нитками шитий, на всіх парах, держати курс, удар нижче пояса, прийняти естафету, як на мене шито.
II - Кинути якір, пливати за течією, на хвості сидіти, клювати на живця, на слід натрапити, на ловця і звір біжить, мертвий штиль, на засідку йти, стріляний птах, змотувати вудки, як загнаний звір.

Битий собака, брати (узяти) вола за роги,
гратися в кота мишку, як кіт наплакав, як кішка
з собакою.

Вправа 151. З'ясуйте значення й джерела фразеологізмів. За потреби зверніться до фразеологічного словника. Перекажіть міфи, з якими пов'язані фразеологізми

Ні пуху ні пера – бажаємо успіху, скатертю дорога – вас ніхто не затримує, авгієві стайні – надзвичайно забруднене місце, на роду написано – така доля, сім п'ятниць на тиждень – той, хто легко змінює свої рішення, молочні ріки й кисільні береги – життя в достатку й безтурботності, Соломонове рішення – мудре вирішення проблеми, золоті руки – кмітливий у ремеслах, стати на рушник – брати шлюб, одружуватися, дати гарбуза – відмова сватам, олімпійський спокій – урочиста байдужість, Прометеїв вогонь – незгасаюче внутрішнє прагнення в досягненні чого-небудь.

Що нового я дізналася/дізнався сьогодні на уроці? Я навчилася/навчився.... Ці вміння потрібні мені для того, щоб...

**Вивчити теоретичний матеріал
«Фразеологізми».**

с.63 Впр.152 (1)

Оціни роботу за допомогою фразеологізмів

Інформацію зарубали
на носі.

ТАК

НІ

Не урок, а камінь
спотикання.

ТАК

НІ

Так працював, що
думав з себе вискочу.

ТАК

НІ

Ох і заварили ми
сьогодні кашу.

ТАК

НІ

Час кинутий на вітер.

ТАК

НІ

Хочу поділитись
знаннями, що аж руки
сверблять.

ТАК

НІ

